

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137, éjjel 486. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 OKTÓBER 3.

VI. évfolyam

SZOMBAT

229. szám

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Kéziratokat
nem adunk vissza. Egyes szám ára: 1.50 dinár

**A király visszaérkezett Beogradba — Nem cserélik ki a Budapesten elfogott kommunis-
tákat — A „Zastava” a novisadi magyar zárda ellen — Nagy veszélyben forgott a Novisad-
Beogradi személyvonat — Pavle herceg felesége Ferenc József karján jelent meg Mafalda
hercegnő esküvőjén — Forint lesz a magyar pénzegység — Elítélték Perics büntársait**

Kisebbségi jövő

Európa negyven millió emberének kérdésében, ha nem is hozott valami számottevő változást a Nemzetek Szövetsége közgyűlésének most már bezárt ülészsaka, mégis történetek dolgok, amelyek nem engedik feledtetni, hogy kisebbségi kérdés főleg az utódállamokban igenis van s ezt megoldani, még pedig mennél hamarabb, maguknak az illető államoknak is eminens érdeke, már tudniillik, ha egyáltalán komolyan veszik azt a váltig hangoztatott programjukat, hogy ők konszolidációra töreksszenek. Mert ennek a konszolidációnak el nem engedhető, elsőbleges feltételei épen olyanok, amelyeket nem lehet pusztán hatalmi szóval megteremtteni.

Az első, ami a kisebbségi ügyekre terelte a világ közvéleményét itt ülőket, az erdélyi és bánáti telepések ügye volt. Tudjuk az eredményt. Ez az eredmény szomorú az egész vonalon mindenkire. Szomorú elsősorban a szerencsétlen telepésekre, akik a joggal követelhető valódi értékek elenyészően csekély százalékát kapták meg majd valamikor. Szomorú magára az illusztris testületre, a Nemzetek Szövetségére nézve is, mert ismét egy bizonyítékkal több van előttünk arra nézve, hogy ez a magas fórum ma még roppant távolságban áll annak a nagy, magasztos feladatnak betöltésétől, aminek pedig a legtárgyalagosabb módon, minden politikai, barátsági érdektől mentes, igazságos megvalósítása mellőzhetetlen előfeltétele volt már a békeszerződések aláírásának pillanatában annak, hogy az új államkeretekbe utalt népek a számukra rendelt sorba teljes lojalitással beleélhessék magukat.

De a beletörődést, az új haza iránti készséges, odaadó munkát legjobban az biztosítaná, ha nemcsak a hatalomnak alárendeltek kövételének lojalitást, konszolidációs munkát és odaadást, hanem a hatalmat bírók is megemlékeznének nemcsak jogi, hanem erkölcsi emberességi és nemcsak az aláírt szerződés szentsége által követelt, hanem a legegyszerűbb józan politikai belátás által is diktált kötelesegeikről.

Az antant barátságáról és Népliga-imádásáról általánosan ismert Journal de Genève nyíltan állást foglalt a Népliga kisebbségi eljárásával szemben és pálcát tört a kisebbségek jogvédelme mellett.

Nem kevesebbet ír a genfi lap arról, hogy a kisebbségek védelme a Népliga által céltalan mindaddig, amíg a kisebbségek nem bíznak a Népligában. Már pedig a kisebbségi ügyekben ma követett eljárás épen nem alkalmas arra, hogy ezt a bizalmat felkeltse, mert hiába a panaszok, ha csak az egyik fél és pedig az erősebb jut szóhoz. A politikai szempontok túlnyomósága a jogiak felett nem alkalmas a kedélyek lecsillapítására. — Látjuk, hogy a genfi lap szóról-szóra azt panaszolja fel, amit a kisebbségek felpanaszolnak már a Népliga létezése óta.

Tulzattan optimisztikus megítéléseknek

nem akarjuk átadni magunkat. De lehetetlen a genfi lapnak azt a szenzációszámba menő állásfoglalását annak a fordulatnak jeléül nem tekinteni, amely a kisebbségi kérdés felfogását illetőleg minden emberi számítás sze-

rint a nem messze jövőben okvetlenül be fog következni nemcsak a világ közvéleményében, hanem az arra illetékes tényezők mentalitásában és ezt kifejező magatartásában is.

A PARLAMENT MEGNYITÁSA ELŐTT

A király ma éjjel Beogradba érkezett

A kormány tagjai a fővárosban — A horvát paraszt párt értekezlete Zagrebban — Nem mennek a miniszterek a sombori tőzsde megnyitására

Beogradból jelentik: A politikai életben már némi élénkség észlelhető és ma már minden miniszter és képviselő a fedélzetén lesz, mivel rövidesen megnyílik a parlament is: Tegnap a pénzügyi bizottság tagjai Sztojadinovics Milán pénzügyminiszterrel tárgyaltak és megegyeztek, hogy a bizottság akkor is megkezdí a jövő héten a költségvetés tárgyalását, ha a parlament nem ülne össze 15-én.

A miniszterek közül elsőnek Nincics Momcsilo külügyminiszter jött haza, akinek Mussolinivel tervezett találkozója elmaradt. A külügyminiszter még a délelőtti folyamán elfoglalta a hivatalát és megbeszélést folytatott Rákics szófiai követtel, a Caribrod környékén levő volt bolgár állami birtok felbecsülése ügyében, ezen birtokok értékét ugyanis levonják a jóvátételből.

Este tíz órakor Beogradba érkeztek a kormány tagjai, akik a királyi párt montenegrói és dalmáciai utján elkísérték.

Néhány perccel éjfél előtt megérkezett a

király különvonata is Beogradba. A királyi párral együtt jött a Monte Carlóból visszatért Radojevic Ante közlekedésügyi miniszter is. A királyi párt a pályaudvaron ünnepélyesen fogadták a kormány tábornoki kar tagjai a beogradi polgármester, a minisztériumok főbb tisztviselői és nagy néptömeg. A királyi pár a pályaudvarról a palotáig zászlókkal feldisztított utcákon át haladt, a tömeg éljenzésétől kísérve.

A király megérkezése után aktuálisá vált a kormány tagjai között fennálló nézeteltéréseket elsimítani. A Rádics párt holnapra nagy konferenciát hívott össze Zagrebbe, amelyen a párt összes miniszterei is részt vesznek. Ezért nem vesz részt Krajacs kereskedelmi miniszter a sombori tőzsde vasárnap megnyitóján, sem Sztojadinovics Milan pénzügyminiszter és Trifkovic Márko parlamenti elnök, sombori képviselő sem utaznak Somborba, más irányú elfoglaltságuk miatt, hanem helyetteseikkel képviseltetik magukat a tőzsde megnyitásán.

Háromszázezer dinárral károsította meg a vasutat

Nyugdíjazzák a subotici vasutigazgatóság kereskedelmi ügyosztályának a vezetőjét

A Délbácska hírt adott arról a támadásról, melyet a Balkán intézett a veliki-kikindai vasuti rendtelenségekkel kapcsolatban a subotici vasutigazgatóság kereskedelmi osztálya ellen. Ennek kapcsán a Délbácska subotici munkatársának illetékes helyen a következőket sikerült megtudnia:

A subotici vasutigazgatóság kereskedelmi osztályában szinte katasztrófális méreteket öltött aktahátralék az éveken át tartott hozzá nem értés eredménye volt és ez különösen az utolsó 3 évben, 1923-tól fogva érte el tetőfokát.

A kereskedővilágnak állandó panasza volt, hogy az említett ügyosztályban sem kártérítést, sem vissztérítést két éven belül nem intéztek el. Hasztalan volt sürgetés, könyörgés, fenyegetés, semmisen használt. Biróság utján sem lehetett a pert folyamatba tenni, mert ezek az ügyek mind a novisadi vasuti ügyvivőséghez kerültek és itt minden megrekedt. A baj oka — mint már említettük — a kereskedelmi osztályt vezető Radó Miksa felügyelő tájékozatlansága volt. Radónak egyáltalán nem volt

érzéke ez ügymenet gyorsítása iránt. Az ő működésének ideje alatt csak igen szórványosan jutottak hozzá a reklamálók jogos igényeikhez.

Ezzel szemben a mai állapot az, hogy 80—100 kiutasítás történik naponta. Ennek az eredménye viszont az, hogy a feleknek egyáltalában nem kell sürgetéssel fordulniok az igazgatósághoz, mivel bíznak abban, hogy beadott írásbeli keresetüket a legrövidebb időn belül elintézik.

Tudomásunk szerint Radó Miksa osztályvezető felügyelőt hosszabb betegségére való tekintettel a közeljövőben nyugdíjazák; kétséges azonban, nyugodtan élvezheti-e majd nyugdíját, mert

a cukorgyárosok részére általa kiadott egyik rendeletből kifolyóan 2-3 százezer dindros kár miatt — mely a vasutat érte — esetleg eljárás is indul ellene. Szakértők véleménye szerint ugyanis az ő intézkedése folytán a vasut mint intézmény ennyivel károsodott.

A „Vreme“ a parlamenti ellenzék harmodorát teszi szóvá és megállapítja, hogy az ellenzék minden alkalmat megragadott, hogy súlyos gyanúsításokkal és elferdített hírlapi tudósításokkal gyengítse a szerb-hor-vát koalíció pozícióját. Utóbbi időben a gyanúsítások és vádak formális özne indult meg a mai kormánytöbbség ellen és különösen az ellenzék komolytalanab csoportja indított vad hajszát a koalíció felbomlása érdekében. Amikor a horvát parasztpárt vezére Genfbe utazott, ahol a jugoszláv állam érdekeit képviselte, a mai politikai kombináció ellenségei titkos reményt tápláltak, hogy Radics bőbeszédősége kellemetlenséget is zavart fog előidézni belpolitikai életünkben. Radics előadása a genfi Ateneumban volt az első zavaró momentum, amelybe az intrikusok és politikai desperatörök belekapaszkodtak. Az alkalom kitünő volt, hiszén Radics állítólag súlyos dolgokat mondott volna Délszerbiáról. Az illető lap tudósítójának hibájából, vagy talán tendenciózusan olyan hírek kerültek forgalomba, mintha Radics két kategóriába osztotta volna a macedón lakosságot. A patriotizmus kufárjai vad csaholással estek neki, megállapították, hogy Radics elárulta Macedoniát, hogy a bolgárokkal paktál és rásütötték a hazaárulás belyegét. Egy hírlapi verziót elegendő alapaak találtak arra, hogy óriási kampányt indítsanak Radics ellen. Radics visszatérése azonban véget vetett minden további intrikának. A horvát parasztpárt végre beszédének hiteles szövegét közölte az újságírókkal, amelyből megállapítható, hogy éppen ellenkezője annak, mint amit Radics szájába adtak. Tehát nem mondtak igazat, amikor hazaárulással vádolták. Pedig az a nyilatkozat, amely anyit port vert fel és a melyet Radics nem mondott el, teljesen identikus azzal az állásponttal, amelyet 12 évvel ezelőtt egy hírneves szerb tudós képviselt írásában, mindazáltal ugyanazok az urak, akik Radicsot e miatt hazaárulással vádolták egyáltalában nem láttak akadályt abban, hogy ugyanazt a szerb tudóst egy évvel ezelőtt a semleges kormány miniszterelnöki székére jelöljék. O tempora, o mores!

A „Zastava“ a „Délbácska“ legutóbbi cikkére reflektál, amelyben a „Délbácska“ szóvá tette a novisádi zárdában uralkodó állapotokat és megállapítja, hogy a magyarok visszasírják a multat. Elmúltak azok az idők, amikor a zárdában magyarosítani lehetett, a zárda pedig sohasem lehetett „magyar“, hanem csakis *katolikus* zárda. Minden kolostor és zárda felelős intézmény és soha sem nemzetiségi. A „Délbácska“ fiatal cikkírója bizonyára nincs tisztában azzal, milyen körülmények között létesült a „kloster“. A kolostort azért építették fel, hogy a gyermekek németül tanuljanak és a kézimunkában nyerjenek oktatást benne. Hogy azután a későbbi idők folyamán a magyarok okkupálták a zárdát ez kizárólag a magyar sovíniszták érdeme, akik közé a „Délbácska“ cikkíróját és sugalmazóját kell sorolnunk. A zárda az utóbbi négy évtizedben a magyarosítás fészke volt és ezt a fészket most is szeretnék fentartani, pedig a növendékek többsége német és szerb, a főnöknő bunyevác s az apácák között is különböző nemzetiségű van, nem kizárólag magyar. Miért legyen hát a kolostor magyar zárda? A „Délbácska“ írója és sugalmazója ugylátszik még mindig Magyarországról álmodnak, pedig, ismételtelen kijelentjük, elmúltak már azok az idők. A „Délbácskának“ nem tetszik, hogy magyar gyermekektől elkülönítik a szláv és német gyermekeket. Ez a jajveszkelés hiábavaló, mert vegyék már egyszer tudomásul, hogy a zárdában Magyarország megbukott és hogy sohasem fog többé visszatérni. Egyes papok és tanárok több ízben tettek kísérletet, hogy a szláv és német gyermekekből magyarokat faragjanak, de minden kísérletük hiábavaló volt. Nem látják ezek az emberek, hogy bűnös dolgot cselekszenek, ami-

kor a novisadi sokác és a bácskai sváb gyereket erőszakkal akarják megmagyarosítani? Egyelőre ennyit s ha szükséges lesz más ada-

tokkal is szolgálhatunk, hogy meggyőzzük a „Délbácskát“, miszerint egy állami iskola nem lehet „magyar zárda“.

A NOVISAD—BEOGRÁDI SZEMÉLYVONAT VESZÉLYES KALANDJA

Súlyos vasuti szerencsétlenséget akadályozott meg egy zemuni vasutas

Amikor a személyvonatot jelzés nélkül indítják Zemunból

Tegnap reggel 4 órakor zsúfoltan indították el a novisadi állomásról a beográdi személyvonatot. Különösen a III. osztályú kocsikban volt rengeteg utas, akik részint Indijára, Pazovára, Zemunba és Beogradba igyekeztek. A vonat minden akadály nélkül jutott Zemunig, sőt a csortanovcei alagutat is szerencsésen végigmászta, nem is kapaszkodott visszafelé és pontosan 7 óra 10 perckor érkezett e zemuni állomásra.

Rendes körülmények között a novisadi személyvonat itt szokta bevárni a Beogradból Novisad felé induló személyvonatot, késés esetén pedig a beográdi állomáson találkoznak a vonatok. Ezuttal azonban nem így történt. A zemuni állomáson szolgálatot teljesítő hivatalnok ugylátszik álmos lehetett, vagy egyéb indiszpozíció folytán keletkezett rossz hangulatának tulajdonítható, hogy a novisadi vonatot elindította mielőtt a beográdi állomás leadta volna a szokásos jelzést. Az egy sín páron haladó vonat teljes gőzzel robogott ki a zemuni állomásból ugyanakkor, amikor a Novisad felé haladó vonat is elindult a beográdi állomásról. Zemun és Beograd között, az út felerészén történt a két vonat találkozása. Mindkét vonat a legnagyobb sebességgel haladt egymás felé és már csak pillanatok kérdése volt, mikor történnik az összeütközés. Az utasok csak akkor eszméltek rá a veszedelemre, amikor a pályatesten szolgálatot teljesítő váltóór kétségbeesetten ingetett a novisadi személyvonat mozdonyvezetője felé.

— Megállni — kiabálta — szembe jön a

beográdi vonat!

Az utasok között óriási pánik tört ki, sokan már az ajtók felé rohantak, hogy a robogó vonatból kiugorjanak; sikoltozds és kétségbeesett jajgatás hangzott a vonat minden részéből s már-már úgy volt, hogy a vad zürzavarban egymást tapossák agyon a felizgatott utasok.

A személyvonat vezetője azonnal ellengőzt adott és abban a pillanatban állította meg a szerelvényt, amikor a beográdi vonat már közvetlen közelségbe ért a novisadi vonathoz. Az ellenvonat mozdonyvezetője is kétségbeesetten fékezett s sikerült is a vonatot megállítania. *Öt méternyi távolságban egymástól állott meg a két vonat és farkasszemet nézett egymásra.*

A vonat utasai izgalmas jelenetek között ugráltak ki a vonatokból s csak nagynehezen lehetett őket lecsillapítani. Ha a váltóór nem jelezte volna az utolsó pillanatban a Beogradból jövő vonatot, a legnagyobb katasztrófa történhetett volna. A szerencsés kimenetelű esemény után a novisadi vonatot visszadirigálták Zemunba, ahol megvárta a beográdi szerelvény érkezését s csak akkor folytathatta útját Beogradba.

A zemuni hivatalnok könnyelműsége óriási felháborodást keltett az utasok között, akik most erélyes panasszal fordulnak a közlekedési miniszterhez, mert a jövőben hasonló eseteket egyszersmindenkorra lehetetlenné kell tenni. Az utasok nem azért utaznak Beogradba, hogy az állomásfőnök könnyelműsége miatt vásárra vigyék bőrüket.

Elítelték Pérics Marinkó cinkosait

Hat órai tanácskozás után hirdette ki a bíróság az ítéletet

A novisadi törvényszék Radulovics tanácsa csütörtökön este Perics Marinkó társai bűnügyének tárgyalását berekesztette azzal, hogy az ítéletet pénteken délelőtt hirdeti ki.

A bíróság tagjai délelőtt tíz órakor tanácskozársra gyűltek össze, egy óráig azonban még nem készültek el az ítélettel és annak indokolásával. Ezért délután három órakor folytatták a tanácskozást, amelyet hat órakor fejeztek be.

Néhány perccel hat óra után vonult be a tárgyalási terembe a bíróság és Radulovics Miloje kihirdette az ítéletet. A bíróság Rajin Dusánt rablás és pénzhamisítás büntetésében találta bűnösnek és ezért tíz évi fegyházra ítélte. Pivarszki Szevant felmentette azon vád alól, hogy Perics Marinkó cinkosa volt és vele együtt rabolt, bűnösnek találta azonban pénzhamisítás büntetésében, amit azáltal követett el, hogy érc egydinárosokat és papír tízdinárosokat hamisított, a bíróság ezért két évi börtönrre ítélte.

Martinov Jócát orgazdaság miatt egy évi börtönrre ítélte, mert a Perics Marinkó által rabolt teheneket eladta Vorgics Velykónak és Terzin Mirolyubnak, bár tudta a tehének eredetét. Vorgics Velyko is tudta, milyen teheneket vásárolt és ezért hat havi börtönrre, Terzin Mirolyub mérszáróst pedig 10 napi elzárásra és 1000 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, hasonlóképp Martinov Joca is, akit azonnal szabadlábra helyezett a bíróság mivel 15 hónapig vizsgálati fogságban volt, és ezzel büntetését kitöltötte. Rajin Dusán és Pivarszki Szevan fellebbeztek, mert nem érzik magukat bűnösöknek. Vorgics és Terzin is fellebbeztek, mert nem tudták, hogy rablott teheneket vásároltak.

Pivarszki Szevan védője, dr. Jaksics Zsarko kérte a törvényszéket, helyezze kaució ellenében szabadlábra védencét, a bíróság azonban elutasította előterjesztését, mire a védő semmisségi panaszt jelentett be.

A jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások

GENF, okt. 1. Nincsecs külügyminiszter elutazása előtt a Gazette de Lausanne munkatársának intervjut adott.

— Ki kell emelnem azt — mondta Nincsecs —, hogy a Genfben való tartózkodás a legtöbb európai külügyminiszternek módot adott számos függő kérdésnek közvetlen megbeszélés útján való elintézésére, vagy legalább is azok kedvező rendezésének előkészítésére.

Nincsecs ezután nyilatkozatot tett arról a megbeszélésről, melyeket Rentisz görög külügyminiszterrel folytatott, azután ezt mondta: — Walko magyar külügyminiszterrel megegyeztünk abban, hogy még ez év vége

előtt tárgyalást kezdünk új kereskedelmi szerződés megkötése céljából, amely szomszédos országainkra a legnagyobb jelentőségű.

Végül Nincsecs ezt mondta:

— Ami a kis-entente-ot illeti, három külügyminiszterének egyidőben való genfi tartózkodása lehetővé tette, hogy a kis-entente formális konferenciát tartson. Ducával és Benessel országaink minden külpolitikai kérdését megbeszéltük, még pedig a szívélyesség (cordiolité) és nyíltság szellemében, amely a kis-entente minden előző összejevetelét is jellemezte.

KISEBBSÉGEK

(—) Nem volt tintatartó... Nagyváradról jelentik: A nagyvárad-i Gozsduliceumban folyó póterettségi vizsgálaton Dima vizsgálóbiztos nyolc magyar érettségizőt és egy román érettségizőt leányt felfüggesztett a vizsgálatról azzal az indoklással, hogy a jelöltek nem tartották be a megkívánt formákat. Kiderült, hogy a „formahiány” az, hogy a felfüggesztett diákok az érettségi vizsgára nem vittek magukkal külön tintatartót.

(—) Betiltottak egy erdélyi lapot. Bukarestből jelentik: A lapok közlik a román sajtószövetség nyilatkozatát a Marosvásárhelyen megjelenő Világ című lap betiltása ügyében. A nyilatkozat szerint a lap megjelenését betiltották, az előfizetők névjegyzékét elkobozták. A hatóságok említett eljárása a hatalommal való súlyos visszaélés, amely egyenlő a sajtószabadság lábba taposásával. A sajtószövetség ezért a legerélyesebben tiltakozik az eljárás ellen és felszólítja a kormányt, hogy vessen véget ennek a törvénytelen állapotnak.

(—) Nem lesz kisebbségi államtitkárság erdélyben. Az „Aradi Közlöny” írja: Több erdélyi magyar lap, úgynevezett biztos forrásból azt a hírt közölte, hogy a magánoktatásról, helyesebben az állami oktatásról szóló törvényjavaslatot a kormány módosítani fogja és így terjeszti a kamara elé megszavazás végett. Ezek a lapok arról is tudni vélték, hogy a kormány kisebbségi államtitkárságot állít fel, amelynek feladata lesz a kisebbségi ügyekre vonatkozó összes törvények megalkotása és végrehajtása. A „Rador” Távirati iroda bucaresti-i szerkesztője közvetlenül Anghelescu közoktatásügyi miniszterhez fordult felvilágosításért, aki a következőket volt szíves kijelenteni:

— Egy pillanatig sem lehetszó a kisebbségi oktatásról szóló törvényjavaslat bármilyen módosításáról. A javaslat az ősz folyamán abban a formában kerül a kamara elé, amelyben az elmúlt ülésszakban beterveztetem és amelyet a szenátus már meg is szavazott. Minden ellenkező hír azoknak a koholmányok, akik mellékutakon szeretnék ezt az eredményt elérni. Epp oly valótlanok ezek a hírek, mint azok is, amelyek szerint szövetséges kormányok, vagy a Népszövetség intervenciát volna ebben a kérdésben. A törvényjavaslat egyébként annyira liberális, hogy nem sérti egyetlen kisebbség jogait sem.

— Mi igaz a kisebbségi államtitkárság létesítésének híréből?

— Semmi sem igaz — válaszolta Anghelescu. A kormány egyáltalán nem foglalkozott ezzel a kérdéssel. De hogyan is képzelhető el egy államtitkárság, amely a különböző tárcák körébe vágó törvények végrehajtását eszközölné. Ez a gyakorlatban is lehetetlen és senki által sem ignorálható alapelvekbe is ütköznék.

Forint lesz a magyar pénzegység

1926 január hó 1-én kerül forgalomba a forint

Budapest, okt. 2. A Magyar Hirlap értesítése szerint a tegnapi esti pénzügyi ankét eredménye az, hogy a forintot állapították meg az új valutának, amely úgy alakul ki, hogy huszezer papír koronával teremtik meg az új pénzegységet. Az erre vonatkozó összes javaslatokat a jövő héten minisztertanács elé terjesztik. Az új forint 1926 január hó 1-én kerül forgalomba. Popovics Sándor terve szerint a mai korona is forgalomban marad és csak 1927 január 1-től kerül be egyedüli és kizárólagos forgalomba a forint.

(x) Orvosi hír. Szilasi László dr. orvosi rendeléseit Novisadon Jevrejska u. 4. sz. alatt október hó 1-én megkezdte, urológiai-sebész, (vese, húgycső) betegségek részére.

A DÉLBÁCSKA MUNKATÁRSA MACEDÓNIABAN

A nyughatatlan nép, amely nem találja meg önmagát

Az örök harc országa — Miért gyilkolnak a macedónok? — Harc az idegenek és egymás ellen — Aki nem akar gyilkolni az áruló

A bécsi törvényszék most ítélte el Panica Todor macedon forradalmár gyilkosát, Mencia Carnicát, aki a bécsi Burgteaterben ez év május 8-án a Peer Gynt előadásán kétszer fejbőlte a macedon nép árulóját.

Ez a gyilkosság és Radicsnak Genfben elhangzott nyilatkozata talán még fokozottabb mértékben aktuális teszi, hogy foglalkozzunk ezzel a néppel, amely nap-nap után hallat magáról, nemcsak a hazai, hanem a külföldi sajtóban is.

A macedónok állandó elégedetlensége, napirenden levő merényleteik nyughatatlanságuk talán egyedül ennek a napnak a történetével magyarázható.

A macedónok a történelemben Nagy Sándorral, illetve annak atyjával vonultak be. A macedon hódító, aki kardjával kettévágta a gordiusi csomót, olyan hatalmasra növelte a macedon önérzetet, a macedon nép szabadságszeretét és uralomvágyát, hogy az akkori erő és akarat lüktet még ma is azokban, akik a régi Macedónia földjét lakják. Ma már valószínűleg csak igen kevesen vannak — vagy talán már senki sincsen — a régi macedónok leszármazotja, de ez mit sem változtatott a macedon hegyek lakóinak jellemén.

A nagy macedon birodalom bukása után Nagy Sándor alattvalói folytonos harcot vívtak a hódítókkal. Először a római birodalom, utána a keleti császárság, majd a törökök ellen vívtak élet-halál harcot. Az elnyomók, az idegenek ellen olthatatlan gyűlölet, a folytonos harc és háború formálták olyanná a macedon nép jellemét, amilyen ma. Elégedetlen, nyughatatlan bizalmatlan. Nemcsak a törökök ellen harcoltak, hanem egymás ellen is. A török pasák és bégek élete épp olyan bizonytalan volt, mint bármely macedóné, aki sohasem lehetett biztos afelől, hogy politikai ellenfele nem fogja-e egy jól irányított revolverlövéllettel leteríteni, vagy egy bombával a levegőbe küldeni.

Még a török megszállás idején abban az egyben egységesek voltak az összes macedon pártok, hogy a török uralom alól fel kell szabadítani Macedóniát. További sorsa kérdésében azonban már késhegyig menő harcot folytattak egymás ellen a különböző pártok. Már akkor sem tudtak egységesen harcolni nemzeti jogaikért és amikor a balkáni háború befejezése után három részre szakadt Macedónia,

soha nem várt tüzzel lángolt fel az elégedetlenség. A merényletek napirenden voltak és különösen a bulgáriai macedónok vettek tevékeny részt ezekben az akciókban, amik természetesen csak akkor járhatnak eredménnyel, ha mindenütt vannak cinkosaik. Macedonia legnagyobb része Jugoszláviának jutott és így a macedon bandák támadásaitól legtöbbet az ország déli része szenved. Az ország területén levő cinkosaikat hihetetlenül szervezték meg, úgy, hogy a hatóságok csak a legtrikább esetben tudják elfogni őket és ha a csendőrség kezeire kerülnek, akkor is nagyon nehéz rájuk bizonyítani valamit. Alhatatosan tagadnak tanuk pedig a legtrikább esetben akadnak, akik ellenük vallanak.

Jelenleg a bolgár propaganda használja fel eszközüket a macedon forradalmárokat az S. H. S. királyság ellen, ami azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy a macedonok a bolgár uralomért rajonganak. Nekik csak eszköz a bolgár segítség, a cél egészen más, bizonyos azonban, hogy ezt sohasem fogják elérni. A macedonok csak rombolni tudtak eddig, gyilkolni és ha kell meghalni igazukért, de teremő, alkotó munkát még nem végeztek. Van közöttük sok képzett, magas intelligenciájú ember, akik egyetemi képzettséggel agítálnak a külföldön a független Macedónia érdekében vagy a macedon hegyekben szervezik támadásaikat a fennálló rend ellen.

Jugoszláv-Macedóniában hatóságaink igyekeznek békés eszközökkel megnyerni a macedonokat, de ha kell erővel is rendre szoktatják őket. Nehéz feladat ez. Talán sikerül, talán nem. A macedonokra nézve a legszomorúbb azonban az, hogy nem találják meg saját magukat.

A törökök ellen vívott évszázados küzdelem annyira beléjük nevelte a harcot, hogy a békés élet szinte elképzelhetetlen számukra, ha nincs idegen, aki ellen küzdenek és harcoljanak, akkor egymást pusztítják. Mindenkit a macedon ügy árulójának tartanak, aki megunt a pokolgépek robbanását, fegyverek és revolverek ropogását és a hiába való vérontást. Az árulókkal pedig rövidesen végeznék...

Szomorú élet a macedon népe, mert sehol semmi derű, semmi megnyugvás nem látható, csak már bombák, revolverek, gyilkosság jelent életükben valamit. Sötét felhő borul rá a macedon nép lelkére, amely ki tudja mikor oszlik szét és mikor aranyozza be a nap a macedon nép lelkét?...

AZ OLASZ KIRÁLY LEÁNYÁNAK ESKÜVŐJE

Olga szerb hercegnő Ferenc József magyar királyi herceg karján jelent meg Mafalda királykisasszony esküvőjén

Fényes ünnepségek keretében tartották meg a királyi nászt

Az olasz királyi pár másodszülött leányának, a huszonhétéves Mafalda hercegnőnek kedden történt meg egybekelése Fülöp hesseni herceggel, a Savoia ősi kastélyában, Racconigiben. A szépséges királykisasszony szíve sugallatára hallgatott élettársa megválasztásánál s a több oldalról kínálózó koronás fők helyett távoli rokonának, a délceg fiatal német hercegnek nyújtotta kezét. Az esküvő a racconigi nyári kastélyban folyt le s előre tervezett szigorúan családi jellege a lakosság óriási, spontán lelkesedése folytán országos örömnappá nőtte ki magát.

A kastélyt már hetekkel előbb diszítették Elena királynő és a menyasszony hercegnő személyes felügyelete alatt. Az esküvő napján a legképrázatosabb képet nyújtotta a pompás kastély, telve disztárgyakkal, délszaki növé-

nyekkel és annyi virággal, amennyit szem még soha együtt nem láthatott. A virágkosarak ezrei érkeztek az ország minden részéből, a Riviera és Piemonte községei pedig egész vagon- és vonatszám küldték az illatos fehér tubarózsák tömegét.

Délelőtt féltizenegykor tartották meg a kastély kápolnájában az egyházi esküvőt. Pár perccel az egyházi aktus előtt megjelent Viktor Emánuel király, Elena királynő és Marguerita anyakirályné. A felségeket nagy hódolattal fogadták s közvetlenül megjelenésük után megindult a fényes menet a kápolna felé. A menet élén haladt az olasz király Mafalda hercegnővel a karján, utánuk a hesseni herceg és Marguerita anyakirályné, György görög király és Elena királynő Daniló montenegrói herceg és a montenegrói hercegnő, Károly román herceg

és neje, Kristóf görög herceg és Irén görög hercegnő, Pavle szerb herceg és Maria José belga király leány az aostai herceg és Immacolata főhercegnő, a pugliai herceg és Margit főhercegnő, a spoletoi herceg és orleánsi Françoise hercegnő, a turini gróf és orleánsi Anna hercegnő, a genovai herceg és Giovanna hercegnő, az udinei herceg és Mária hercegnő, a pistoillai herceg az özvegy aostai hercegnővel, Calvi di Bergolo gróf Adelaide hercegnővel, Tittoni a szenátus elnöke Calvi di Bergolo grófnéval.

Óriási feltűnést keltett, hogy Olga hercegnő, Pavle herceg felesége, Ferenc József magyar királyi herceg karján jelent meg és közvetlenül Maria José belga királyleány mögött lépkedett, a legfesztelenebb és legkedélyesebb beszélgetésbe elmerülve a daliás magyar herceggel, aki tudvalevőleg József főherceg fia.

A menet végén haladt Mussolini miniszterelnök Hagadan hercegnővel a karján, utánuk az udvar- és palotahölgyek, valamint a katonai és polgári testületek kiküldöttei.

A kápolnában monsignor Beccaria áldotta meg a fiatal párt. Tanuként Calvi gróf és Kristóf görög herceg szerepeltek. A kápolna vakító fényárban úszott és kábitóan hatott a sok fehér virág és a résztvevő hölgyek világosszínű selyemruhája. A menyasszony elragadó volt a nehéz velencei igazságszék uszályával és homlokán a narancsvirág koszorúval. Elena királynő egészen halvány színű, fehér gyöngyökkel hímezett lilaruhát viselt, gyémántdiadéját és legszébb gyöngyeit a nyakán. Az esküvő után intim ebédet rendeztek, délután pedig a torinói autókлуб kétezer automobillal vonult fel a menyasszony üdvözlésére. A felvonulás több mint két óra hosszat tartott, a kocsikból pedig valóságos virágösvét árasztották el a fiatal párt, amely este 6 órakor utazott Bordigherába, onnan pedig Németországba nászútra.

Rendkívüli városi közgyűlést

tart kedden a novisadi kibővített tanács a gázgyár, vízvezeték és kotrógép ügyében

A múlt héten megírta a Délbácska, hogy a novisadi radikális városatyák nagyon elégedetlenek amiatt, hogy a szűkebb városi tanács pályázatot irt ki a vízvezeték és csatornázási munkálatok elvégzésére, a gázgyár bérbeadására és a kotrógép megvásárlására, a kibővített tanács közgyűlésének jóváhagyása nélkül. A radikális városatyák aláírásokat gyűjtöttek egy rendkívüli közgyűlés összehívására, hogy itt határozzanak a pályázat kiírásáról. Miután a radikális párt többsége a közgyűlés összehívása mellett volt, Lákics Jovan polgármesterhelyettes október 6-ára, kedden délután 4 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a kibővített városi tanács tagjait, amelyen határoznak arról, hogy kiírják-e a pályázatokat vagy sem?

Minden valószínűség szerint a közgyűlés megengedi a pályázatok kiírását, hogy ezáltal megdughassa mennyibe kerül a vízvezeték és csatornázási munkálatok elvégzése és mennyi bért kaphat a város a gázgyárért. A kotrógép vásárlásának sorsa bizonytalan, miután igen sokan ellenzik ezt.

A novisadi vasuti áruraktárt sürgősen ki kell bővíteni

Novisadon nagyobb az áruforgalom, mint Zagrebben

A novisadi kereskedővilág nem is sejtette a napokban, milyen kellemetlen meglepetés érte volna az áruszállítással kapcsolatban.

A novisadi áruraktár ugyanis hosszas sürgetésre sem kapott a subotici vasútgazgatóságban levő nyomtatványtárolt az áruszállításhoz szükséges rovatlapokat. Az igazgatóság csak az utolsó pillanatban adott ki sürgős intézkedést, hogy a nyomtatványokat Novisad állomás megkaphassa. Ha azonban csak egy napi késést szenvedett volna ez a rendelkezés, az árufelvételt a novisadi állomáson be kellett volna szüntetni, mert a felvételre kifüvarozott árut nem lehetett volna elszámolni és tovább-

tani, nyomtatvány hiányában.

Ezzel kapcsolatosan szóvá kell tennünk azt is, hogy Novisad állomásnak immár fővárosi jellegű áruforgalmát a szűk raktárhelyiségben lebonyolítani ezidőszert majdnem képtelenség, mivel Beograd és Zagreb után Novisad az országban a legerősebb áruforgalmi

hely, sőt sok tekintetben még Zagrebet is felülmúlja.

Az érdekelt minisztériumnak sürgős intézkedéssel kellene odahatni, hogy az áruforgalom zavartalan lebonyolítása céljából minden eszközt felhasználjon új építkezés, illetve az állomás kibővítése érdekében.

A BÉCSI RENDŐRSÉG NYOMOZÁSÁNAK EREDMÉNYE

Nem cserélik ki az elfogott kommunistákat

A bécsi rendőrség szerint Kun Béla nem volt Bécsben — Rákosi azt vallotta, hogy Kun Béla Bécsben volt — A vidéki nyomozás eredménye

Budapest, okt. 2. Amikor a budapesti rendőrség leleplezte a kommunistákat, a vidéki rendőrségekhez is megkeresést intézett, hogy kezdjék meg a nyomozást a Vági féle kommunista párt exponensei ellen. A nyomozás legelőször Miskolcon vezetett eredményre, ahol erős szervezkedés folyt. A rendőrség házkutatást tartott Szántó Gyula könyvkereskedő lakásán, amely alkalommal kompromittáló leveleket talált. Szántó sógora Lippai Kálmán a berlini szovjet követségűnél van alkalmazva és összeköttetésben áll az oroszországi kommunistákkal. Szántó Gyulát nem sikerült elfogni, azonban letartóztatták Jámor Mihályt és Frank Miklóst, akikről kiszült, hogy résztvettek a Rákosi féle mozgalomban.

A bécsi rendőrség jelentése

A lapok többször megemlékeztek arról, hogy Rákosi résztvett azon az állítólagos tanácskozáson, amely augusztus 24 és 26 között Bécsben a második kerületben folyt volna le. A bécsi rendőrség a budapesti főkapitányság megkeresésére a legalaposabb vizsgálatot folytatta le és megállapította, hogy azok a kommunisták akik ezen az értekezleten állítólag résztvettek, a jelzett időben egyáltalán nem tartózkodtak Bécsben. Rákosi Mátyás, aki álnéven augusztus 21-től 31-ig Ausztria területén volt, nem Bécsben, hanem egy karinthiai üdülőhelyen tartózkodott.

Kun Béla nem volt Bécsben?

A bécsi rendőrség a következő jelentést tette közzé: Kapcsolatban Rákosi Mátyás volt magyar népbiztos letartóztatásával, a budapesti lapok az utóbbi napokban felűnést keltő cikkeket közöltek arról, hogy Rákosi tervét, hogy a magyar kommunista párt újjászervezésére és a magyarországi új tanács-uralom megvalósítására irányuló, valamint a terv végrehajtásának módjait az év augusztus havában Bécsben megtartott értekezleten beszélték meg. Tekintettel az ügy fontosságára a rendőrség nyomban a lapjelentések tudomásúvétele után szigorú nyomozást indított Bécsben és ezt a budapesti főkapitányság későbbi megkeresése alapján teljes nyomattal tovább folytatja, idáig azonban semmiféle konkrét támpontot nem lehetett nyerni, arra vonatkozólag, hogy ilyen értekezlet csakugyan lefolyt volna Bécsben, augusztus 24 és 26-a között, vagyis abban az időben, amelyet a budapesti főkapitányság megjelölt, ellenkezőleg kétségtelenül megállapított, hogy a megnevezett kommunisták vezetői közül egyik-másik, aki az ideérkezett megkeresés szerint az említett értekezleten felszólalt, abban az időben egyáltalán nem tartózkodott Bécsben. Áll ez különösen magára a letartóztatott Rákosi Mátyás népbiztosra is, aki augusztus 27-e és 31-e közötti időben, mint megállapított Braun Vilmos álnév alatt Ausztriában tartózkodott ugyan, de nem Bécsben, hanem Karinthia egyik üdülőhelyén. Az itt folytatott nyomozás nem erősítette meg semmiképp azt az állítást, hogy Kun Béla volt magyar népbiztos a legutóbbi hónapokban Bécsben tartózkodott volna. A rendőrség a nyomozás eredményét közölte a budapesti főkapitánysággal.

Rákosi megcáfolja a bécsi rendőrség jelentését.

A bécsi rendőrségnek fenti jelentésében foglalt megállapításaival kapcsolatosan, illetékes helyen a következőket jelentették ki: A budapesti rendőrség ezideig még nem kapta meg a

bécsi rendőrség airtatát a Bécsben lefolytatott rendőri nyomozásról, amelynek azt az állítását, hogy Kun Béla, Rákosi Mátyás és társai a kérdéses időben nem tartózkodtak volna Bécsben, a budapesti rendőrség kénytelen megcáfolni, mert megállapítást nyert, hogy Rákosi Mátyás sajátkezűleg aláírt vallomásaiban a leghatározottabban állítja, hogy augusztus néhány napján, amikor a budapesti rendőrség azt megállapította, háromnapig tartó kongresszuson vett részt, amelyen maga Kun Béla elnökölt, aki Schwarz Imre néven tartózkodott Bécsben. A budapesti rendőrség azt is megállapította, hogy a kommunisták bécsi tartózkodásuk alatt hol laktak.

A kommunistákat átadják az ügyészségnek

A kommunista összeesküvők ügyében letartóztatott foglyokkal ma végezték azokat a formaságokat, amelyek az ügyészséghez való átkísérést megelőzik. A letartóztatottakat levezették a daktiloszkópiai osztályba, ahol ujjnyomatot vettek fel róluk, majd a második emeleten levő fényképezési műteremben mindnyájukat fényképezték. Ha ezzel a munkával a rendőrségen elkészülnek, a letartóztatottakat átadják az ügyészségnek.

„Szó sem lehet a kommunisták kicseréléséről“

Ujabbán ismét szó van arról, hogy a letartóztatott bolsevistákat kicserélik. Illetékes helyen erre vonatkozólag a következőket mondták: — Szó sem lehet arról, hogy Rákosi Mátyást és társait kicserélik. A külügyminisztériumnak az az álláspontja, hogy azok a magyar hadifoglyok, akik tíz év alatt nem tértek vissza Magyarországra, jöhetnek arra bőven volt alkalmuk, nem tekinthetők magyaroknak. Akik hazajönnek, azok valószínűleg mind bolsevisták és csak azért jönnek vissza, hogy Rákosit és társait kiszabadítsák és azután ismét visszamennének Oroszországba. Valószínű, hogy a Rákosi Mátyás és társai ellen hozott ítéletet végre is fogják hajtani.

A magyar kormány nem tárgyal a szovjettel

Több lap ama hírére vonatkozólag, hogy a magyar kormány újból tárgyalni fog a szovjettel, a M. T. I. a következő cáfolatot adta ki:

Illetékes helyen a következőket mondták: Az a hír, mintha a magyar kormány a szovjettel újra tárgyalásokba akarna kezdeni, nem más mint szenzációt hajhászó kitalálás, amelynek semmi alapja nincsen. Egyedüli céljuk csak az lehet, hogy Magyarországgal szemben a külföldön bizalmatlanságot keltsenek és Magyarországot oly színben tüntessék fel, mint amelyben még mindig nyugtalanság van. A magyar kormány husvét előtt arra kérte a szovjet kormányt, hogy a ratifikáció idejét hosszabbítsa meg. Erre Oroszország azt válaszolta, hogy a magyar kormány mondjon le a szerződésben biztosított legfőbb kedvezményről. A magyar kormány erre azt felelte, hogy a lemondás esetén nem képviselheti a nemzet előtt a szerződés érdekeit és ezzel az orosz kérdés lekerült a napirendről.

Olvassa a Délbácskát!

HIREK

Szláv költők

Krklec Gusztáv:

Buddha és a majom

Késő fény reszket a drága butorra.
Most hal el a napsugár a szobában,
Sárga csendes fényben ragyog az óra
Es két porcellán figura magában.

Az első: majom, távol tűzött napja,
Szemei messze idegenben néznek.
A másik Buddha, az öreg Pán apja,
Melle, hasa hordó... szinte megigéznek.

Menyestet sarkában a pókhlót sző
Majd vérszomjasan ül a zord mezőben.
A szoba csendes. Az est, e csodás nő
Valahol messze jár fényes erőben.

A várán az utolsó fény izzik még.
Jön az éj, mintha árny országa volna.
A majom rőt, erotikus tűzben ég...
Es azt gondolja, hogy Buddha-Magdolna.

Ford: Pig.

1925. Október 3. Szombat

Római katolikus: *Kandid vt.* Protestáns: *Helga.* Görög keleti: *Euszták.* A nap kel 6 órakor, nyugszik 5 óra 37 perckor. A hold kel 6 óra 43 perckor, nyugszik 7 óra 2 perckor. Nemzeti Színház: A napraforgós hölgy. Apolló mozi: Zorro. Odeon: Pat és Patachon mint fényképészek. Labdarugás: A NAK jubileumi ünnepélye. Az OSKV és Juda Makkabi, Radnicski és NAK football csapatainak kettős mérkőzése. (Délután fél 3 órakor a NAK pályán).

Időjárás: (A petrovaradói katonai meteorológiai állomás jelentése). Az erős légnyomás egész Európa fölött állandósult, Észak Európában és a Tyrhenni tenger partjain nagy viharok dülnek. Nyugaton a felhőzet csak részleges, keleten növekedő, országunk déli részein derült. A hőmérséklet mindenütt emelkedőben van.

Jóslat: Országunkban továbbra is szép idő lesz. A szelek inkább délen erősödnek, felhős csak helyenként lesz, északon reggeli köddel. Csapadék csak szórvaosan lesz, a hőmérséklet pedig tovább fog emelkedni.

— **A városi adóhivatal h. főnöke szabadságon.** Kiss Gyula főszámvevő, a városi adóhivatal h. főnöke három heti szabadságra ment.

— **Hivatalos órák a városházán.** Október elsején rendelték el, hogy a városházán reggel 8 órától, délután 2 óráig legyen hivatal, tegnap azonban már visszavonták ezt a rendeletet, mivel a városi szabályrendelet értelmében csak november 1-től kezdve lehetnek a hivatalos órák 8—2 között. Így a városházán október végéig 7—1 óra között vannak a hivatalos órák.

— **Megnyitották az interparlamentaris unió konferenciáját.** Washingtonból jelentik: Az interparlamentaris unió konferenciájának mai ülésén Mac Kinley szenátor a konferencia elnöke beszédet intézett a delegátusokhoz, amelyben megemlítette, hogy az Egyesült Államok egy emberöltő óta állást foglalt a döntőbíráskodás elve mellett. Meg van győződve arról, hogy az unió jövője biztosítva van és a felvilágosodás tényét fogja szolgálni,

amely csak azáltal érthető el, ha állandó összeköttetést tartanak fenn.

— **Teadélután.** A noviszadi szerb-orosz jótékony egyesület október 4-én a szegénysorsban élő és beteg orosz emigránsok javára teadélutánt rendez a Kraljica Marija szálloda bárhelyiségeiben. A műsor keretében fellépnek Olivieri—Illic és Klemencsics, a Nemzeti Színház tagjai, valamint Schenk kisasszony, aki Klemencsicsel táncszámokban lép fel. A teadélután 4 órakor kezdődik, a műsor után tánc lesz. Beléptidij tetszés szerint.

— **Nemzetközi sajtóértekezlet.** Párisból jelentik: A technikai sajtó első nemzetközi értekezletét ma nyitották meg. Az értekezleten tizenhat nemzet van képviselve.

— **Kitoloncoltak egy lengyel gróft Magyarországból.** Budapestről jelentik: A főkapitányságra az utóbbi hetekben több feljelentés érkezett Lezsinszky Iván gróf Budapestben tartózkodó lengyel állampolgár ellen, aki különböző üzleti ügyekből kifolyólag több száz millió koronával károsította meg üzletfeleit. Lezsinszky régebben több előkelő pénzintézet igazgatósági tagja volt és az utóbbi időben olyan üzleti spekulációkba bocsátkozott, hogy ezek következménye lett a tömeges feljelentés. A főkapitányságon annak idején több ízben kihallgatták Lezsinszkyt, aki barátai és külföldi rokonai segítségével rendezte a feljelentési ügyeket. Időközben a gróf számlája a Hungária szállodában is száz millió koronára emelkedett. Amikor ma délelőtt Lezsinszky a főkapitányságra ment tartózkodási engedélyének és utlevélének meghosszabbítása céljából, a rendőrség ezt magtagadta és felszólította a gróft, hogy a legrövidebb időn belül hagyja el az országot, mert különben ki fogják toloncolni. A gróf ma délelőtt összecsomagolt és börtöndjének hátrahagyásával elhagyta az országot.

— **Elítélték a macedon bandavezér merénylőjét.** A bécsi esküdszék büntöské mondta ki Mencia Carnicint, aki május 8-án a bécsi Bungtheaterben lelőtte Panica Todort. A törvényszék nyolcévi fegyházra ítélte Mencia Carnicint.

— **Orosz fegyvert küldtek Kinába.** Hongkongból jelentik: A svatovi kommunista ellenes hatóságok letartóztattak egy orosz gőzöst, amely fegyverrel és lőszerrel megrakodva Kanton felé volt utban. A rakományt elkozták.

— **Leányrablással vádolják a volt német trónörökösét.** Budapestről jelentik: A Mai Nap mai számában feltűnő helyen közleményt hoz arról, hogy a német trónörökösét a birodalmi gyűlésen leányrablással vádolták meg. A vád szerint egy mozdonyvezető leányát hurcolta volna el a kastélyába, az apát pedig bezáratta az örültek házába. A képviselő egy része azt tartja, hogy az egész rémteséből egy szó sem igaz és a mozdonyvezető rögeszméje a kitalált vád. A vizsgálatot megindították.

— **Dr. Vilt Vilmos** a noviszadi városi jódosgyógyfürdő orvosa, hazaérkezett és rendelését újból megkezdte.

— **Tűz Topolyán.** A falusi csendet csőtörtökön ebéd után tűzi lármá zavarta meg az egyébként csendes Topolyán. Pressburger Ferenc istálló és konyhaépülete lett a tűz martaléka, amennyiben azok teljesen leégtek. A tűzoltóság gyors kivonulása és ügyessége mentette meg a község központját a nagyobb károsodástól. A tűzkár biztosítás révén megtérül.

— **Nemes táncintézetében** (Amerikan-Orfeum) jövő héten megkezdődnek a táncanfolyamok, amelyek 6 héten át tartanak. Polgári kurzus 150.—, gyermekkurzus 120.—, zárkörű kurzus 5-től fél 7-ig a többi 8-tól fél 11-ig. Beiratkozás naponta 1—3-ig, vasárnap 10—12-ig az Amerikan-Orfeum helyiségében.

Kinában ilyenek...

Egy francia hölgy, aki hosszabb idő óta Pekingben tartózkodik, a kínai negyedbe ment bevásárolni, hogy házi szükségleteit fedezze. Ez alkalommal meg akart győződni a kínai kereskedő híres udvariasságáról s hogy ezt az előzékenységet a gyakorlatban is kipróbálja egy ismert és gazdag kínai kereskedő üzletébe lépett be, ahol egy szinte nevetségesen csekély összegért sőt vásárolt. Amikor a kereskedő a vásárolt árut becsomagolta, a hölgy így szólt:

— Küldje csak a lakásomra ezt a kis csomagot.

— A legnagyobb örömmel. Boldog vagyok, hogy szolgálatára lehetek — válaszolt a kínai.

— De én nagyon messze lakom innen, legalább is két órányi távolságra.

— Annál szivesebben fogom kívánságát teljesíteni.

— Ezt igazán nem értem. Hát kifizetődik-e magának, hogy ilyen csekélység miatt a tanoncat fárassza?

— En fogom személyesen elvinni a csomagot.

— Micsoda? Maga, aki olyan gazdag ember ilyen semmiség miatt személyesen akar eljönni?

— Azért gazdagodtam meg — válaszolta a kínai — mert sohasem féltém a munkától és erről a szokásomról nem mondhatok le sohasem, nehogy koldusbotra jussak.

— **Fiatalokorú tolvajok Topolyán.** Kókai Elek géplakatos, topolyai lakos észrevette, hogy buzáját állandóan dézsmálja valaki. Feljelentésére a topolyai csendőrség kinyomozta, hogy Kókainak két tanonca mintegy két hónap óta már több mint 20 métermázsza buzát lopkodtak el apránként tőle s azt eladogatták. A csendőrség a két fiatalok bűnöst őriztetve, az orgazda ellen pedig az eljárást megindította.

— **Olcsóbb a posta — de nem nálunk.** Október elsejétől Magyarországon jóval lejjebb szállították a levelezőlap, utalvány és csomag postai díjszabását. Egy levelezőlap külföldre ezentul 2000 magyar korona.

— **Olcsóbb lesz a üzifa.** Október elsejével a vasuton életbelépett az új, lényegesen csökkentett fuvardíjszabás és emiatt szeptember végén — épen erre való tekintettel — alig szállítottak olyan árut, amelynek a tarifája lejjebb ment október elsejével. Így a subotcai teherpályaudvaron szeptember 30-án egyetlen vagon tűzifa sem volt, mert a tűzifa szállítása is jóval olcsóbb lett elsején.

— **Nagy vihar tönkretette a zsilvölgyi bányákat.** Lupényból jelentik: Tegnap este és egész éjjel katasztrófális vihar dühöngött a Zsil völgyében. A megdagadt patak pillanatok alatt elárasztotta a vidéket. A Piski-petrozsényi vasutvonalat használhatatlanná mosta az ár, úgy, hogy a vonatközlekedés megszűnt a vonalon. A hidak beszakadtak, az alagutak összemolnáltak. Lupényban a munkáslakásokat öntötte el a víz, több házat villám sújtott. Lupényban a bányüzem kénytelen volt a munkát beszüntetni, mert az üzem villamosteleppe viz alá került, és elöntötte a viz a bányákat is. A világitás hiánya miatt a segítő munka nehezen halad. A bányatárnákból a munkások kellő időben elmenekültek, így emberélet nemesett áldozatul. A kár felbecsülhetetlen.

— **A topolyai vásárt** f. hó 4-én tartják meg, melyre az állatokat vérszentes helyről fel lehet hajtani. Jó idő esetén a környékbeli legnagyobb vásárnak ígérkezik.

(x) **Tűzifát, kokszot, kőszent** mielőtt beszerez, tekintse meg *Krajačević* fiatelepét. Telefon 165.

Az
APOLLO

szenzációból:

DOUGLAS FAIRBANKS

a világhírű akrobata bemutatkozik e hó 3-án és 4-én a

ZORRO

című 8 felvonásos attrakcióban

NOVISADI UCCA

A locsoló tankok szenzációs megjelenése után most az autóbuszok impozáns tömege vonja magára a főucai közönség figyelmét. Szinte észrevétlenül, gombamódra szaporodtak a Fordok, autók és autóbuszok, minden előzetes beharangozás nélkül szép sorjában odaálltak a Menráth palota elé, először az egyik, azután a másik, harmadik, negyedik s végül már egy egész autópark rukkolt ki a közönség kényelme szolgálatába. Az egyik Becsejre, a másik Futakra visz el, a harmadik Temerinbe, a negyedik Srbobranba, kicsi és nagy kocsik egyaránt, kényelmesek és kényelmetlenek, tömör és pneumatik gummival, nagy és kis kerekekkel, bőrüléssel pamlagokkal, támlás székekkel, összecukható ülőhelyekkel és padokkal, kiki a saját fazonja szerint. Tegnapelőtt pedig az autóbuszok atyamestere rukkolt ki, egy hatalmas otromba NAG kocsi, óriási vaskülsővel, tömör gummival, imponáló karosszériával, olyan mint egy vagon, talán ötvenen is elférnek benne. Sanda szemekkel néznek rá a többiek, ez a legveszélyesebb konkurencia, szinte nyeli az utasokat, csak egy lokomotív hiányzik hozzá s valóságos szemelyvonat lenne belőle. Az emberek körülállják és megbámulják, a gyerekek felkapaszkodnak és vonatot játszanak vele. Pihenője alatt befurakodnak és klikkereznek a „nagy szalonban.” Egy fiatal menyecske sóhajtva állja körül s így szól:

— Be jó lakás volna belőle!

A többiek dühösen néznek rá. Az utasok mégis csak a „nagyot” favorizálják. Szép sorjában ott állanak a srbobrani, a temerini, a futaki meg a becseji, a színük is különböző, az egyik piros, a másik zöld, a harmadik kék; a színek öszszváltozatai. Még jó, hogy nincs közöttük fehér, mert ha a piros meg a zöld közé kerülne, ráfognák hogy „antidrszavni”. Hogy a magyar kisebbségnek csinál propagandát...

Még csak az kellene!

Lucifer

— Életfogytiglani fegyházra ítélték Reinitzet. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi tábla tegnap ítélkezett Reinitz Jakab gyilkossági bűnügyében, amely alkalommal Reinitz Jakabot életfogytiglani fegyházzal sújtotta. A nagyváradi tárgyalással egyidejűleg a miskolci törvényszék is foglalkozott Reinitz ügyével. Vádlottként Zajti Ferenc és fivére állott a bíróság előtt, aki ellen az volt a vád, hogy Reinitz felbujtására 1920. júliusában Reszegepiskolt határában meggyilkolta és kirabolta Rozmaring Jenőt. A két Zajti tagadásával szemben a bíróság nem tudott megfelelő bizonyítékot felmutatni és bizonyíték hiányában mind a kettőt felmentette. Az ügyész felebbezett és indoklása alapján elrendelte a bíróság a két Zajti további fogvatartását.

— A keresztény postáségyesületek nemzetközi kongresszusa Budapesten. Európa egyes államainak a hágai központi szervezetbe bekapcsolódott keresztény postáségyesületei most tartották Budapesten a magyar keresztényszociális postások országos gazdasági egyesülete tanácstermében II-ik nemzetközi kongresszusukat. A kongresszuson megjelentek: Belgium, Hollandia, Poroszország, Bajorország és Ausztria keresztény postáségyesületeinek kiküldöttei. A kongresszus több határozati javaslatot fogadott el, amelyekben többek közt a postászervezetek összeműködését és a vasárnapi munkaszünet biztosítását kívánták.

Odeon okt. 3—4-én
PAT és PATACHON
mint fényképezészek.
Szenzációs vigjáték 6 felvonásban.
Felfrengető kacaj! Csak 2 napig!

Ma délután

2 óraker Radnički—NAK — fél 4 óraker OSKV—Juda Makkabi

Novisad város sportjában és a sport révén társadalmi életében is kétségen felül jelentős szerepet játszott a legutolsó tizenöt év. Tizenöt év egy negyed emberöltő és egy negyed emberöltő előtt kevés ember dicsekedhetett kifejlődött sportéletéről. Tizenöt év előtt Novisadon nagyon keveset tudtak a sportról kevés olyan város volt Közép-Európában, amely közvetlen impulzust adott volna a novisadi sport rendszeres kifejlődéséhez.

Amikor a Novisadi atlétikai Klub tizenöt évvel ezelőtt megalakult, még az egyesület legfanatikusabb harcosai is úgy találták, hogy kissé korán lesz Novisadon sportegyesületet alakítani. Néhány évvel ezelőtt mult ki a kerékpáros egyesület azért, mert néhány fanatikus és rendkívül áldozatkész tagján kívül nem tudott beférkőzni a város lakosságának szívébe. Végignézték a biciklipálya nivós versenyeit, őszinte örömmel tapsoltak, amikor a külföldi és vidéki versenyző mögött egy-egy földi is helyezéshöz jutott, de azért másnap mégis megmosolyogták azt a középiskolai tanárt, aki nem átalotta őszülő hajjal biciklin kerekézni végig a futaki uccán.

Az új egyesületet is a közöny veszedelme fenyegette. Nehezen ment, pedig néhány országos viszonylatban is jelentős eredményt ért el. Már-már az a veszély fenyegetett, hogy az új egyesület is a biciklisták sorsára jut, amikor a sport egén egyszerre feltűnt a futball. Ettől a perctől kezdve gyors iramban emelkedett a sport népszerűsége. Ezért nem szabad haragudni a futballra, mert mindent átfogó népszerűségével automatikusan elősegítette a többi sportág fejlődését is. De törődni kellett azokkal és a NAK ezt meg is cselekedte. Termé-

zetes, hogy a háboruban és az azt követő években megakadt az atlétikai fejlődés menete, de az utóbbi években újra biztató föllendülésnek indult.

A természetes fejlődés folyamán több más egyesület is alakult a városban, de a novisadi sport alapvető nehézségeinek léküzdése a NAK nevéhez fűződik.

Tizenöt éves becsületben végig küzdött munkája megérdemli, hogy a délután kezdődő jubilaris ünnepségen szeretettel köszöntsék testvéregyesületei.

A mai mérkőzésre a csapatok a következőképpen állanak fel:

Radnicski:

Mondovics
Kovacevics Abt
Valent Grünberg II. Rozsics
Hacker, Dobi, Mihályi, Mandics, Grünberg I.

NAK:

Schäffer, Paszt II., Lenci, Németh, Bertók
Ilija Peikert Heterle
Martin Alexi

Kovracsek

OSKV:

Jovanovics
Zsvics Popovics
Kricskov Weisz Alexics
Grgarov, Markovics, Uros, Sevics, Risztó

Makkabi:

Hauser, Vigh, Fischer, Fiedler, Jakobovics,
Kacaf Miskolczy Schwemm
Kiss Kohn

Spitzer

A NAK egyleti hírei:

A vezető cikk felállításában szereplő játékosok délután fél két óraker jelenjenek meg a pályán.

Azok a tagok, akik régi egyleti érmeikkel, vagy bármily más emléktárggyal a sportkiállításra szerepelni óhajtanak, adják át a kiállításra szánt dolgaikat a Nagyfejeő üzletbe.

A bankettre legkésőbb ma estig kell jelentkezni a pályán Nagyfejeőnél.

Az athlétikai verseny. A jubilaris ünnepekkel kapcsolatosan megrendezett országos athlétikai versenyen hosszú idők után

Pályázati-szelvény

A NAK jubilaris körmérkőzéseinek eredményei:

Radnicski—NAK

Eredmény:

Makkabi—OSKV

Eredmény:

A pályázó neve és címe:

DÖNTŐ:

Eredmény:

először olyan mezőny áll starthoz, amely bármilyen nemzetközi versenynek is díszére válna. Ambrózy Károly vezetésével átrándulnak a becskerekai bajnok atléták, hogy a jubilaris NAK athlétikai versenyének nivóját elindulásukkal emeljék.

Győzelmük csaknem minden számban kétségtelen, de azért versenyük nem lesz könnyű. A jubilaris ünnepek a legnagyobb erkölcsi diadala az volna, ha a kitünő becskerekai atléták novisadi szereplése nyomán lankadóban levő novisadi athletika új virágzásnak indulna. Ez volna a jubilaris NAK legszebb felköszöntője.

A Topolyai Sport Club új összeállításban mérkőzik a II. osztályu bajnoki mérkőzésén régi riválisával, a Szubotcai Slogával. A megerősödött Topolyai Sport Clubnak a győzelmét a sakkörök biztosra veszi.

A pályázati szelvényeket csak ma déli tizenkét óráig fogadunk el.

Mi lesz a „stárból” ötven éves korában?

Amerikai filmszillagok, ha meteorok lesznek.

A Motion Picture című amerikai folyóirat — amely egyesegyedül a filmszillagok kultuszával foglalkozik — érdekes körkérdest intézett a világhírű filmszínészekhez és színésznők-höz. Megkérdezte őket: mit fognak csinálni ötvenéves korukban? Az érdekes körkérdesre ugyancsak érdekes feleletek érkeztek.

Rudolph Valentino például békés farmer szeretne lenni ötvenéves korában s ehhez a

mesterséghez értene is, mert — mint büszkén mondja — neki az olasz királyi mezőgazdasági kollégiumtól oklevele van, és kora ifjúságában már farmerkodásra készült. — Gloria Swanson válasza így hangzik: „Ötvenéves koromban remélhetőleg lesz végre ráérő időm is: Szeretném, ha akkora otthonom lenne, amit eddig ugyancsak nem siettem élvezni, lennének gyermekeim, még pedig minél több és időm, hogy foglalkozzam velük.“ — Eugene O'Brien így kiált fel: „Az Istenért, én tán sohasem leszek ötvenéves!“ Egyébként pedig, ha megéri ezt a kort, ír szeretne lenni, bár ő soha nem lesz öregebb... ötvenévesnél. — Louise Fazenda szerint ma már az ötvenéves nő nem öreg s ma már nem mondja azt, amit még az ő nagyanyja és édesanyja mondogatott valamikor: „Ilyen korban nem tehetek ezt vagy azt!“ Ő maga ötvenéves korában is dolgozni és sportolni fog, — lehet, hogy a neve ott diszeleg majd valami tejcsarnok vagy kalapüzlet cégtábláján, főképp azonban utazni szeretne. Gyermekkorában szeretne volna látni a Sfinxet, s reméli, hogy ez a hölgy még ott lesz a helyén akkor is, mikor ő ötvenéves lesz. — Ricardo Cortez egyszerűen kijelenti, hogy világszerte utazást fog tenni, amely eltart öt-hat évig. Mert csak a folytonos foglalkozás teheti boldoggá az életet s olyan mindegy, hogy ez a foglalkozás munka-e vagy játék, bár ő a játékot szereti jobban.

— Pola Negri nem tudja elképzelni az életét színház nélkül s a színházon kívül csak az a hadiárva-intézet érdekli, amelyet ő állított Lengyelországban és amelyet szeretne majd kibővíteni. — Clive Brook nem tudja, hogy ötvenéves korában színész lesz-e vagy igazgató, de a filmet el nem hagyja. — Florencio Vidor nem szeret gondolni sem a megöregedésre, de ha már megöregszik, egyetlen vigasztalása az utazás lesz. — Kedves, mulatságos az a válasz, amelyet Willard Louis adott, aki ugyancsak barátja lehet a gyomrának, mert ötvenéves korában gasztronómiai körutra akar indulni s végig akarja kóstolni minden országnak a speciális kedvenc ételét, a georgiai görögdiánytól a magyar töltöttkáposztáig. A mulatságos intervjut is azzal fejezi be: „Ham! Ham!“ — Betty Compton reméli, hogy szépen fog élni öregségében és nem fog meghalni évekkal a temetése előtt. — Constance Talmadge azt mondja, hogy akár százéves korában is a filmgép előtt fogja találni. „Lehet, hogy akkorra már színesek lesznek a képek, lehet, hogy a hangunkat is reprodukálni fogják, nemcsak a mozdulatainkat. De ahol film lesz, ott Constance Talmadge is ott lesz, ha mindjárt tolókkocsin viszik is oda. — Walter Hiers sem akar hallani arról, hogy valaha elhagyja a művészetét míg Jack Holt arról ábrándozik, hogy ötvenéves korában a saját tervei szerint épült ház verandájáról szemlélheti birtokát és — lovait, mert lovak nélkül nem tudja elképzelni az életét. — Raymond Griffith nem elégszik meg az ötvenével, hanem hajlandó megérni a százesztendőt is s megigéri a Motion Picture szerkesztőjének, hogy kilencvenéves korában szép szindarabot fog írni az életéről és annak tanulságairól.

— **Szabászati tanfolyam.** Az Ipar és Kereskedelemügyi minisztérium jóváhagyásával a Dobrotvorna Zadruga Srpkinja Novosadkinja szerb nőegylet igazgatása alatt, *felsőruha és fehérnemű szabás varrás esti tanfolyam nyíltik.* Beiratkozni lehet mindennap 8—12 d. e. és 5—7 d. u. Zsitni trg. 20. Drzsavna Zsenska Zanatlijska skola.

— **Állomásfőnökök áthelyezése.** A subotici vasutigazgatóság területén az állomásfőnökök közt a következő változások történtek: Sztéfánovics Radován volt sombori állomásfőnök Suboticára jött állomásfőnöknek; helyére Somborba ment Koncsek Mihály bródi főnök; Velika Kikindára ment főnöknek Purivatra Omér volt kulai főnök. Korosec Fránjő topolai főnököt a subotici igazgatósághoz osztották be.

KERESKEDŐK FIGYELMÉBE!
Mindenszenti gyertyák legolcsóbban **Peklonál** kaphatók Novi Sad, Ustavka ulica 29. szám.

Vasárnap, Szüreti mulatság disznótorral Zene reggelig!
Okt. 4-én a Milata-féle vendéglőben (a kórházzal szemben.) Friss must!
Kitűnő borok!

Hirdetőink figyelemébe!
Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.
A „Délbácska“ kiadóhivatala.

A dinár árfolyamai
Bécs 1253.50 | Prága 60.175
Budapest 1266.— | Berlin —.—

Okt. 2	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—.—	—.—	177.25
Zürich	—.—	1089.—	1094.50	1930.—
Newyork	518.75	56.40	56.71	—.—
London	25.0925	273.40	274.66	484.—
Páris	24.10	267.50	269.7/8	467.—
Milano	20.90	228.—	228.3/8	403.—
Prága	15.37	167.50	167.80	296.25
Berlin	—.—	1345.—	13.425	23.80
Budapest	0.007260	7.93	—.—	14.—
Büsszel	23.05	—.—	—.—	447.—
Bécs	—.—	0.0796	0.07965	14.1/8
Bukarest	2.475	26.75	—.—	47.1/8
Amsterdam	—.—	—.—	—.—	40.20
Szófia	—.—	—.—	—.—	—.—
Krisztiania	—.—	—.—	—.—	—.—
Szalóniki	—.—	—.—	—.—	—.—
Stockholm	—.—	—.—	—.—	—.—

Beogradi tözsde
1925 október 2, 5 óra
Bécs 0.0796.— | Prága 167.50
Páris 267.— | Zürich 1090.—
Milano 228.25 | London 273.40
Newyork 56.40 | Budapest —.—

Chicago terménytözsde
1925 október 2, 10 óra
Buza | **Tengeri**
December 137.25 | December 79.1/8
május 1926 139.1/8 | május 1926 83.75
Július —.— | Július —.—
Irányzat: változatlan. (AVALA)

Novisadi terménytözsde
1925 október 2. (Hivatalos jegyzések)
Buza
bácskai Usancen, d.k. kötés 240-242'50, 650 mm
bácskai Usancen 77-78. Tisza kereslet 247'50
500 mm

Tengeri
bácskai uj X. kötés 110.—, 100 mm
bánáti duplikát kassza kötés 170.—, 200 mm
szerémi duplikát kassza kötés 180.—, 100 mm
Buzaliszt
bácskai nullás g kötés 405.—, 300 mm
bácskai 2. sz. kenyér d.k. kötés 350.—, 100 mm
Bab
bácskai fehér dupl. k. kötés 210.—, 200 mm

Szombaton, október 3-án Disznótor Zene reggelig!
Szücs Ferencz vendéglőjében, Kr. Matija ulica 16. szám Friss must!
Kitűnő bor!

Uj! Megnyilt a „Hotel Srpski Kralj“ Novi Sadon. Uj!
Elsőrendű étterem — Házi és francia konyha — Kitűnő ételek és italok
A szálloda kényelmes, családias szobái a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve. — Teljes csend, rend és tisztaság. — A szolid vezetést sokévi munkásságom, képzettségem és becsületességem garantálják. — Telefon: 59. szám.
Tisztelettel: Velislav Dj. Lukovics, szállodatulajdonos. Uj!

Kender
kender (bálában) kinálat 70.— 200 mm
Irányzat: változatlan

Novisadi értéktözsde
1925 október 2. (Hivatalos jegyzések)
Állami kölcsönkötvények
1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 81.—, kinálat 84.—, kötés —.—, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —.—, kinálat —.—, kötés —.—.

Állami sorsjegyek
2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 350.—, kinálat 360.—, kötés —.—, 1888. évi nyeresémi sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —.—, kinálat —.—, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —.—, kinálat —.—.

Részvények
Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kinálat 80. Iparbank kereslet 132.—, kinálat 137.—, kötés —.—.

Küldje be előfizetését!!
Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátra ékban levő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni szíveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel.
„Délbácska“ kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Szeptember 16-án reggel	—	—	—	391
Szeptember 17-én	—	—	—	376
Szeptember 18-án	—	—	—	364
Szeptember 19-én	—	—	—	355
Szeptember 20-án	—	—	—	345
Szeptember 21-én	—	—	—	333
Szeptember 22-én	—	—	—	318
Szeptember 23-án	—	—	—	302
Szeptember 24-én	—	—	—	292
Szeptember 25-én	—	—	—	284
Szeptember 26-án	—	—	—	280
Szeptember 27-én	—	—	—	276
Szeptember 28-án	—	—	—	266
Szeptember 29-én	—	—	—	264
Szeptember 30-án	—	—	—	262
Október 1-én	—	—	—	258
Október 2-án	—	—	—	253

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DELBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

Gyönyörű szép, fehér, lakkozott puhafa szekrény jutányos áron eladó.
Cim: Schmolka, Futoški put 2.

Szombaton Szüreti mulatság, Malac-sült és Csirkepaprikás Kitünő bor!
 okt. 3-án Szives látogatást kér: Fehér Gyula vendéglős és Peikert Ferencz üzletvezető Ustavska (Alkotmány) u. 42. Elsőrangú tamburazene
 Tánc reggelig!

APRÓ HIRDETÉSEK

VILLA, amely 6 szobából, konyhából, mosókonyhából, cselédszobából, éléskamrából, angol klozet, fürdőszobából, házmesteri lakásból, nagy pincéből és a többi szükséges mellékhelyiségből áll, vízvezetékkel és mély kúttal ellátva, villanyos megálló mellett jutányosan eladó. Megtekinthető naponta d. u. 3-5-ig a háztulajdonosnál, Futoski put 91. 1-3

ABLAKÜVEG minden méret és mennyiségben legolcsóbban kapható Andrija Martinkónál, Saffarikova ulica 2, szemben a zsidó templommal. 1831-1-12

Majdnem új összecukható VASA GY eladó. Petra Zrinjskog 48. 1910-1

HIRDETÉSEK

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
 Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó áron.

TELEFON: 488. SZÁM.

Varróda áthelyezés!

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy varrodámat a városháza melletti átjáróház emeletére (Mocko cipésműhely felett) helyeztem át, ahol mindennemű felsőruha és fehérnemű varrást ezen túl is legizlésebben és meglepően olcsón vállalom. Továbbra is szives pártfogást kérek. Tisztelettel 1838 **Vékes Vera.** 1-6

FIGYELEM! FIGYELEM!

„PAPIRPLASTIKA“

vésnöki, pecsét, gumibélyegző és dombornyomású vigneta gyártási műhelye a Pašičeva ulica 26. szám alá

a Natošević nyomda udvarába költözött át.

Tanulóleány helybeli kalapszalomba kerestetik. — Cim: FAUST hirdető irodában, Novisad, Kralja Alexandra 12. l. em. 1892-1-2

Egy szobás-konyhás lakásomat

elcserélném

ugyanilyen lakással, esetleg 2 szobából álló lakással. — Cim: Sljukina ulica 4. szám.

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvel megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ“ címre irjanak, Póstaírók szám 75

818-0

A legolcsóbb és legjobb kerítés a drótkerítés!

Ha házat, kertjét, villáját, szőlőjét, telepét, baromfiudvarát, szállását **be óhajtja keríteni**, úgy forduljon

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru gyárához Novi Sad, Mali Liman,

ahol mindenféle drótfonatokban bő választékot talál. Vas és horganyozott drót minden számban, ugyszintén tuskés drót is kapható.

Az Orsz. Magy. Zeneakadémia elhunyt tanárának és a világ leghíresebb csellóművészeinek

prof. David Popper

volt tanítványa, saját villájában a tanítást megkezdte. Kiképzés a legmagasabb fokig, csoportosítás nincs. Cim: Schmolka, Novisad, Futoski put 2. szám. 1901-1

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Garázs

egy autó részére azonnal kiadó. Cim:

Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Futoski put 2. sz. — Telefon 276. 1909-1

Uj házban száraz, tiszta

2 szoba-konyha

összes mellékhelyiségekkel kiadó. Cim: Parnogmlina ulica 10. sz. (az udvarban.)

Naponta friss valódi

KRAJNAI VIRSTLI

kapható

POLLÁK I DRUG cégnél, Novisad 1885 Jevrejska ulica 15. 1-2

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap ujdonságokban. Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb áron.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Fischer Vladimir és Társa

NOVISAD

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)

Telefon 364.

„HAFA SOLID“ harisnyák és keztyük nagykereskedése és „KETTENMARKE“ (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyár gyári lerakata.

Csak nagyban! — Gyári árak!